

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. liepos 8 d.*

Byloje C-343/09

dėl *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Jungtinė Karalystė) 2009 m. liepos 2 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2009 m. rugpjūčio 26 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Afton Chemical Limited

prieš

Secretary of State for Transport,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai C. Toader, K. Schiemann, P. Kūris (pranešėjas) ir L. Bay Larsen,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. balandžio 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Afton Chemical Limited*, atstovaujamos baristerių J. Stratford ir R. Blakeley bei QC J. Flynn, įgaliotų solisitoriaus M. Lohn,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Möller,
- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos M. Moore ir M. Simm,
- Europos Parlamento, atstovaujamo I. Anagnostopoulou ir R. Kaškina,

— Europos Komisijos, atstovaujamos A. Alcover San Pedro, E. White ir D. Kukovec,

susipažinęs su 2010 m. gegužės 6 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/30/EB, iš dalies keičiančios Direktyvos 98/70/EB nuostatas dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ir mažinimo mechanizmą, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvos 1999/32/EB nuostatas dėl vidaus vandens kelių laivų kuro kokybės rodiklių ir panaikinančios Direktyvą 93/12/EEB (OL L 140, p. 88), 1 straipsnio 8 dalies, kuria į 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 93/12/EEB (OL L 350, p. 58; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 23 t., p. 182), įterpiamos naujo 8a straipsnio 2 ir 4–6 dalys, galiojimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant 2009 m. liepos 2 d. *Afton Chemical Limited* (toliau – *Afton*) prašymą leisti pareikšti ieškinį dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės „ketinimo ir (arba) pareigos“ perkelti Direktyvą 2009/30 teisėtumo kontrolės („judicial review“).

Teisinis pagrindas

- 3 Direktyvos 2009/30 35 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Naudojant tam tikrus metalų priedus, ypač metilciklopentadienilmangano trikarbonilą [toliau –MMT], gali atsirasti žalos žmogaus sveikatai pavojus ir gali būti gadinamas transporto priemonės variklis ir išmetamų teršalų kontrolės įrenginiai. Daug transporto priemonių gamintojų pataria nenaudoti degalų, kuriuose yra metalų priedų, ir nurodo, kad dėl tokių degalų naudojimo gali būti panaikinta transporto priemonės garantija. Todėl tikslinga konsultuotis su visomis suinteresuotomis šalimis ir nuolat tikrinti MMT naudojimo degaluose poveikį. Kol bus atlikta tolesnė patikra, būtina imtis veiksmų siekiant sumažinti bet kokios galimos žalos mastą. Todėl tikslinga nustatyti didžiausią [leistiną] degaluose naudojamo MMT kiekį vadovaujantis šiuo metu turimomis mokslo žiniomis. Ši riba turėtų būti persvarstoma ir didinama tik tuo atveju, jei gali būti įrodoma, kad naudojant didesnį kiekį neatsiranda neigiamo poveikio. Siekiant, kad vartotojai nežinodami neprisidėtų prie savo transporto priemonių garantijų panaikinimo, taip pat būtina nustatyti reikalavimą žymėti visus degalus, kurių sudėtyje yra metalų priedų.“

- 4 Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalimi į Direktyvą 98/70 įterpiamas 8a straipsnis, kuriame numatyta:

„Metalų priedai

1. Komisija atlieka rizikos sveikatai ir aplinkai, galinčios kilti naudojant metalų priedus degaluose, vertinimą ir šiuo tikslu parengia testavimo metodiką.

Savo išvadas ji pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d.

2. Atsižvelgiant į 1 dalyje nurodytą testavimo metodiką, nuo 2011 m. sausio 1 d. metilciklopentadienilmangano trikarbonilo (MMT) metalo priedų kiekis degaluose negali viršyti 6 mg mangano/l. Nuo 2014 m. sausio 1 d. galioja 2 mg mangano/l riba.

3. 2 dalyje MMT kiekiui degaluose nustatyta riba peržiūrima atsižvelgiant į vertinimo, atlikto taikant 1 dalyje nurodytą testavimo metodiką, rezultatus. Ji gali būti sumažinta iki nulio, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į rizikos vertinimą. Jos negalima padidinti, nebent tai pateisinama remiantis rizikos vertinimu. Tokia priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, tvirtinama pagal 11 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad visose vietose, kuriose vartotojai gali įsigyti degalų su metalų priedais, būtų ženklas, kuriame būtų nurodoma, kad degaluose yra metalų priedų.

5. Ženkle pateikiamas šis tekstas: „Turi metalų priedų“.

6. Ženklas tvirtinamas ten, kur pateikiama informacija apie degalų rūšį, ir turi būti aiškiai matomas. Ženklo dydis ir šriftas turi būti tokie, kad būtų aiškiai matomi ir lengvai įskaitomi.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 5 *Afton* yra Jungtinėje Karalystėje įsteigta bendrovė, priklausanti *Afton Chemical*. grupei, kuri gamina ir prekiauja MMT visame pasaulyje.
- 6 Iš *High Court of Justice (England & Wales) Queen's Bench Division (Administrative court)* pateiktų paaiškinimų matyti, kad MMT yra degaluose naudojamas metalo priedas, kuriame yra mangano ir kuris naudojamas padidinti bešvinių degalų oktanių skaičių ir (arba) apsaugoti automobilių, varomų benzinu, kuriame yra švino pakaitalų, varžtuvų lizdus.
- 7 *Afton* nuomone, Direktyva 2009/30 į Direktyvą 98/70 įterptos 8a straipsnio 2 dalis ir 4–6 dalys yra neteisėtos. Prieš priimant Direktyvą 2009/30 nebuvo kaip nors ribojamas ar varžomas MMT naudojimas, taip pat reikalavimo žymėti metalų priedus ir ypač MTT.
- 8 *Afton* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė prašymą leisti pareikšti ieškinį dėl Jungtinės Karalystės „ketinimo ir (arba) pareigos“ perkelti Direktyvą 2009/30 teisėtumo kontrolės („judicial review“).
- 9 *High Court of Justice (England & Wales) Queen's Bench Division (Administrative court)* suteikė prašomą leidimą ir nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą bei pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Atsižvelgiant į nuostatas dėl metalų priedų, įtvirtintas Direktyvoje 2009/30 <...>:

1. Ar, remiantis 1 straipsnio 8 dalies dalimi, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama naujo 8a straipsnio 2 dalis, kur numatyta, kad nuo 2011 m. sausio 1 d. [MTT] kiekis degaluose negali viršyti 6 mg Mn/l, o nuo 2014 m. sausio 1 d. – 2 mg Mn/l, tokių kiekio ribų nustatymas yra:
 - a) neteisėtas dėl to, kad jis grindžiamas akivaizdžia vertinimo klaida?
 - b) neteisėtas dėl to, kad juo pažeidžiami atsargumo principo reikalavimai?
 - c) neteisėtas dėl neproporcingumo?
 - d) neteisėtas dėl to, kad prieštarauja vienodo požiūrio principui?
 - e) neteisėtas dėl to, kad prieštarauja teisinio saugumo principui?

2. Ar, remiantis 1 straipsnio 8 dalies dalimi, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiamos naujo 8a straipsnio 4, 5 ir 6 dalys, kuriomis reikalaujama ženklu „turi metalų priedų“ žymėti visus degalus, turinčius metalų priedų, tokio žymėjimo reikalavimo įtvirtinimas yra:

a) neteisėtas dėl to, kad jis grindžiamas akivaizdžia vertinimo klaida?

b) neteisėtas dėl neproporcingumo?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtimumo

10 Parlamentas ir Komisija teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas.

11 Jų nuomone, šis prašymas nepriimtinas, nes, pirma, tarp šalių nėra jokio ginčo, kadangi *Secretary of State for Transport* išreiškė neutralią poziciją dėl ieškinio pagrįstumo ir, antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme pradėta procedūra tik siekiama, kad būtų panaikinta Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis.

12 Komisija tvirtina, jog tikėtina, kad *Afton* atitinka reikalavimus, suteikiančius teisę pareikšti tiesioginį ieškinį Bendrijos teisme pagal EB 230 straipsnį.

- 13 Pirma, reikia priminti, kad kai nacionaliniam teismui pateikiamas Europos Sąjungos institucijos priimto akto galiojimo klausimas, šis teismas turi nuspręsti, ar sprendimas šiuo klausimu yra būtinas sprendimui priimti ir ar būtina dėl jo kreiptis į Teisingumo Teismą, kad šis pareikštų savo nuomonę. Todėl jeigu nacionalinio teismo pateikti klausimai yra susiję su Bendrijos teisės normos galiojimu, Teisingumo Teismas iš esmės privalo priimti sprendimą (2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco*, C-491/01, Rink. p. I-11453, 34 punktas bei 2008 m. birželio 3 d. Sprendimo *Intertanko ir kt.*, C-308/06, Rink. p. I-4057, 31 punktas).
- 14 Teisingumo Teismas gali atsisakyti pareikšti savo nuomonę dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik kai, be kita ko, yra akivaizdu, kad nacionalinio teismo prašomas Bendrijos teisės normos išaiškinimas arba jos galiojimo įvertinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais arba dalyku ar kai problema hipotetinė (minėtų sprendimų *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco* 35 punktas bei *Intertanko ir kt.* 32 punktas).
- 15 Pagrindinėje byloje iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Afton* pateikė *High Court of Justice* ieškinį dėl Jungtinės Karalystės vyriausybės „ketinimo ir (arba) pareigos“ perkelti Direktyvą 2009/30 teisėtumo kontrolės, nors šio ieškinio pareiškimo dieną dar nebuvo pasibaigęs šios direktyvos perkėlimo į vidaus teisę terminas ir nebuvo priimta jokia šią direktyvą perkelianti nacionalinė priemonė. Be to, vien *Secretary of State for Transport* pareiškto ketinimo perkelti Direktyvą 2009/30 pakanka, jog būtų pripažinta, kad tarp *Afton* ir šio *Secretary* egzistuoja nesutarimas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco* 36 punktą).

- 16 Be to, Teisingumo Teisme neginčijama, kad pateikti klausimai yra būtini sprendimui pagrindinėje byloje priimti, nes direktyvą į Jungtinės Karalystės vidaus teisės sistemą perkelti skirtų nacionalinių priemonių priėmimas gali būti siejamas su sąlyga, kad ši direktyva būtų galiojanti (minėto Sprendimo *Intertanko ir kt.* 34 punktą).
- 17 Taigi akivaizdžiai nematyti, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo prašomas Direktyvos 2009/30 įvertinimas būtų visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais arba dalyku ar kad problema būtų hipotetinė.
- 18 Antra, dėl klausimo, ar pripažinus prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl galiojimo įvertinimo priimtinu tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, atsirastų pagrindas apeiti EB 230 straipsnio nuostatas, reikia pažymėti, jog pagal EB sutartimi įtvirtintą išsamią teisių gynimo priemonių ir procedūrų sistemą, skirtą užtikrinti institucijų aktų teisėtumo kontrolę, fiziniai ar juridiniai asmenys, negalintys tiesiogiai ginčyti visuotinai taikomų Bendrijos aktų dėl šio straipsnio ketvirtojoje pastraipoje numatytų priimtumo sąlygų, atsižvelgiant į situaciją, turi galimybę užginčyti šių aktų galiojimą arba pagal EB 241 straipsnį netiesiogiai Bendrijos teisme, arba nacionaliniuose teismuose ir pasiekti, kad šie, patys neturėdami kompetencijos pripažinti tokių aktų negaliojančiais, šiuo atžvilgiu pateiktų Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus (žr. minėto Sprendimo *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco* 39 punktą).
- 19 Taigi kyla klausimas, ar pagal EB 230 straipsnio ketvirtą pastraipą *Afton* pareiškėtas ieškinys dėl ginčijamų nuostatų būtų neabejotinai priimtinas dėl to, kad šios nuostatos tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijusios (šiuo klausimu žr. 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Accrington Beef ir kt.*, C-241/95, Rink. p. I-6699, 15 punktą bei 2009 m. liepos 2 d. Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia*, C-343/07, Rink. p. I-5491, 40 punktą).

- 20 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad negalima pripažinti, jog ginčijamos nuostatos su *Afton* yra „konkrečiai“ susijusios, kaip tai suprantama pagal EB 230 straipsnio ketvirtą pastraipą (minėto Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 41 punktą).
- 21 Iš tikrųjų iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, jog tam, kad aktas, kurį ūkio subjektai prašo panaikinti, būtų laikomas konkrečiai su jais susijęs, turi būti paveikta jų teisinė padėtis dėl tam tikrų faktinių aplinkybių, kurios išskiria juos iš kitų asmenų ir todėl individualizuoja taip pat, kaip ir asmenį, kuriam šis aktas skirtas (žr. 1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223 punktą ir 1994 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Codorniu prieš Tarybą*, C-309/89, Rink. p. I-1853, 20 punktą).
- 22 Pagrindinėje byloje svarbu konstatuoti, kad Direktyvos 2009/30, kurią prašoma pripažinti negaliojančia, nuostatos taikomos visiems MMT gamintojams.
- 23 Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis nėra skirta konkrečiai *Afton*, o su ja susijusi tik dėl jos, kaip MTT gamintojos, objektyvios savybės, taip pat kaip ir su bet kuriuo kitu ūkio subjektu, kurio padėtis dabar yra arba gali būti identiška.
- 24 Be to, reikia taip pat priminti, kad galimybė daugiau ar mažiau tiksliai nustatyti teisės subjektų, kuriems taikoma priemonė, skaičių ar net tapatybę, nereiškia, kad tam tikra priemonė turi būti laikoma konkrečiai susijusia su šiais subjektais, kai akivaizdu, kaip ir pagrindinėje byloje, jog ginčijama priemonė taikoma atsižvelgiant į joje apibrėžtas objektyvias teises ar faktines aplinkybes (žr., be kita ko, 2001 m. lapkričio 22 d.

Sprendimo *Antillean Rice Mills prieš Tarybą*, C-451/98, Rink. p. I-8949, 52 punktą bei 2008 m. balandžio 8 d. Nutarties *Saint-Gobain Glass Deutschland prieš Komisiją*, C-503/07 P, Rink. p. I-2217, 70 punktą).

- 25 Todėl reikia konstatuoti, kad pagal EB 230 straipsnį *Afton* pareiškus ieškinį dėl ginčijamų nuostatų panaikinimo, jis nebūtų neabejotinai priimtinas. Tad ji turi teisę, pareikšdama ieškinį pagal nacionalinę teisę, iškelti minėtų nuostatų negaliojimo klausimą, net jei ieškinio dėl šių nuostatų panaikinimo per EB 230 straipsnyje nustatytą terminą Bendrijos teisme nepareiškė (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia* 46 punktą).
- 26 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo užduoti klausimai yra priimtini.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 27 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, yra negaliojanti tiek, kiek ja nuo 2011 m. sausio 1 d. apribojamas MMT naudojimas degaluose.

Dėl akivaizdžios vertinimo klaidos

- 28 Visų pirma reikia pabrėžti, kad srityje, kaip antai nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, kur technologijos yra sudėtingos ir nuolat vystosi, Sąjungos teisės aktų leidėjas turi didelę diskreciją vertindamas labai sudėtingas faktines mokslinio ir techninio pobūdžio aplinkybes, kad nustatytų savo priimamų priemonių pobūdį ir apimtį, o Bendrijos teismo kontrolė turi apimti tik nagrinėjimą, ar vykdant šią diskreciją nebuvo padaryta akivaizdi klaida, ar nepiktnaudžiauta įgaliojimais arba ar teisės aktų leidėjas akivaizdžiai neviršijo savo diskrecijos ribų. Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis Bendrijos teismas negali savo faktinių mokslinio ir techninio pobūdžio aplinkybių vertinimu pakeisti teisės aktų leidėjo, kuriam Sutartyje nustatyta ši pareiga, vertinimo (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Enviro Tech (Europe)*, C-425/08, Rink. p. I-10035, 47 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 29 *Afton* teigia, kad didžiausi leistini MMT kiekiai buvo nustatyti dėl to, kad Taryba ir Parlamentas padarė akivaizdžią klaidą vertindami faktines aplinkybes. Šiuo tikslu *Afton* pastebi, kad tokių leistinių kiekių nustatymas nepagrįstas Komisijos išvada, kurią ji padarė prie direktyvos pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime ir kad šie leistini kiekiai yra nepritaikytini bei savavališki.
- 30 Šiuo klausimu reikia visų pirma pastebėti, kad prie direktyvos pasiūlymo pridėtas Komisijos atliktas poveikio vertinimas, kuriame nenumatyta nei uždrausti metalų priedus, nei įtvirtinti didžiausio leistino MTT kiekio degaluose ribą, nebuvo privalomas nei Tarybai, nei Parlamentui, kurie pagal EB 251 numatytą bendro sprendimo teisės aktų priėmimo procedūrą turėjo teisę pateikti šio pasiūlymo pakeitimus.

- 31 Antra, pagal EB 95 straipsnio 3 dalį Komisija dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves. Įgyvendindami atitinkamą savo kompetenciją šio tikslo taip pat siekia Parlamentas ir Taryba.
- 32 Be to, EB 174 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Sąjungos aplinkos politika padeda siekti tam tikrų tikslų, tarp kurių – žmonių sveikatos apsauga. Pagal to paties straipsnio 3 dalį rengdama savo aplinkos politiką Sąjunga atsižvelgia į turimus mokslo ir techninius duomenis. Ši pareiga ypač svarbi vykstant procedūrai pagal EB 95 straipsnio 3 dalį, kurios atveju atsižvelgti į naujus duomenis yra būtina (šiuo klausimu žr. 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-405/07 P, Rink. p. I-8301, 61 punktą).
- 33 Vis dėlto reikia patikslinti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi didelę diskreciją, kurios atžvilgiu vykdoma teisminė kontrolė yra ribota ne tik nuostatų, kurias reikia priimti, pobūdžio ir apimties atžvilgiu, bet tam tikra dalimi ir nustatant bazinius duomenis (žr., be kita ko, 2001 m. spalio 25 d. Sprendimo *Italija prieš Tarybą*, C-120/99, Rink. p. I-7997, 44 punktą ir 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-310/04, Rink. p. I-7285, 121 punktą).
- 34 Vis dėlto tokia teismine kontrole, netgi jeigu ji ribota, reikalaujama, kad Bendrijos institucijos, priėmusios nagrinėjamą aktą, Teisingumo Teisme įrodytų, jog priėmė aktą veiksmingai pasinaudodamos diskrecija, kurią įgyvendinant būtina atsižvelgti į visus šioje situacijoje, kurią šiuo aktu siekiama reglamentuoti, svarbius duomenis ir aplinkybes (minėto Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą* 122 punktą).

- 35 Pagrindinėje byloje perskaičius 2007 m. liepos 19 d. Parlamento aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto parengtos ataskaitos projektą matyti, kad buvo siūloma uždrausti naudoti MMT degaluose nuo 2010 m. sausio 1 d. remiantis tuo, kad šio priedo ir kitų metalų priedų naudojimas labai kenkia aplinkai, nepateikiant tokios nuomonės teisinio pagrindimo.
- 36 Vis dėlto per procesą Teisingumo Teisme Parlamentas patikslino, kad minėtas komitetas organizavo ne tik „bendrus susitikimus“ dėl 2003 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/17/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės (OL L 76, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 31 t., p. 160), peržiūros, bet ir vieną 2008 m. balandžio 3 d. „specialų susitikimą“ dėl MMT, per kurį, be kita ko, buvo išklaudyta ir *Afton*. Šis Parlamento komitetas taip pat atsižvelgė į įvairias studijas, kuriose abejojama dėl MMT nekenksmingumo, tarp kurių – Kanadoje 2008 m. rugpjūčio 29 d. *Canadian Vehicle Manufacturers Association and Association of International Automobile Manufacturers of Canada* parengta ataskaita „Sierra research“, į kurią Komisija bet kuriuo atveju negalėjo atsižvelgti paskelbdama poveikio vertinimą, nes ši ataskaita buvo parengta vėliau.
- 37 Taryba teigia, kad vykstant teisės akto priėmimo procedūrai ji atsižvelgė į *International Council on Clean Transportation* (ICCT) nuo 2004 m. atliktus tyrimus, kurie parodo, kad MMT naudojimas kenkia žmogaus sveikatai ir geram išmetamų teršalų kontrolės sistemų veikimui, bei 2006 m. birželio 17–18 d. deklaraciją „Brescia“ dėl metalų neurotoksiškumo prevencijos, kurioje rekomenduojama nedėti į degalus organinių komponentų, kurių pagrindas yra manganas.
- 38 Tiesa, kad 2008 m. gruodžio 29 d. *Afton*, remdamasi 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais

(OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), padavė prašymą pateikti mokslo dokumentus ir įrodymus, į kuriuos buvo atsižvelgta priimant sprendimą nustatyti didžiausią leistiną MMT kiekį degaluose, ir kad nė viename iš pateiktų dokumentų nebuvo mokslo duomenų dėl MMT naudojimo keliamo pavojaus.

- 39 Tačiau reikia pastebėti ne tik tai, kad Taryba nebūtinai turi valstybių narių susitikimuose naudojamus mokslo dokumentus, bet ir tai, kad visi minėti dokumentai yra vieši ir todėl jie prieinami bet kuriam šiuo klausimu besidominčiam asmeniui ar įmonei.
- 40 Todėl negalima teigti, jog į šiuos mokslo dokumentus nebuvo atsižvelgta per teisės akto priėmimo procedūrą.
- 41 Iš to, kas pasakyta, matyti, jog per teisės akto priėmimo procedūrą Parlamentą, Tarybą ir Komisiją atsižvelgė į turimus mokslo duomenis, įskaitant atsiradusius vykstant šiai procedūrai.
- 42 Atsižvelgiant į mokslo dokumentus, susijusius su MMT poveikiu žmonių sveikatai bei aplinkai ir jo įtaka transporto priemonėms, Parlamentą ir Tarybą nepadarė jokios akivaizdžios vertinimo klaidos, nuspręsdami nustatyti didžiausią leistiną MMT kiekį degaluose. Todėl Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, nėra negaliojanti.

Dėl proporcingumo ir atsargumo principų nepaisymo

- ⁴³ *Afton* teigia, kad didžiausi leistini MMT kiekiai buvo nustatyti pažeidžiant proporcingumo principą, nes niekas nepateisina tokio griežto MMT naudojimo apribojimo, kuriuo faktiškai uždraudžiamas jo naudojimas benzine be švino nuo 2014 m., o švino pakaitalo turinčiame benzine – nuo 2011 m.
- ⁴⁴ Be to, *Afton* stengiasi įrodyti, jog nėra jokių duomenų, kuriais būtų galima pagrįsti teisės akto, kuriuo siekiama taikyti atsargumo principą MMT atžvilgiu, priėmimą, nes nebuvo atliktas joks MMT poveikio sveikatai tyrimas ar mokslinis rizikos, susijusios su MMT neigiamu poveikiu taršos mažinimo technologijoms ir aplinkai, įvertinimas. Be to, atsargumo principas neteisingai nurodomas kaip pateisinimas.
- ⁴⁵ Remiantis nusistovėjusia teismo praktika reikia priminti, jog pagal proporcingumo principą, vieną iš bendrųjų Bendrijos teisės principų, reikalaujama, kad Bendrijos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nagrinėjamų teisės aktų teisėtiems tikslams pasiekti, todėl kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi nurodytiems tikslams (2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Jippes ir kt.*, C-189/01, Rink. p. I-5689, 81 punktas; 2009 m. liepos 7 d. Sprendimo *S.P.C.M. ir kt.*, C-558/07, Rink. p. I-5783, 41 punktas bei 2010 m. kovo 9 d. Sprendimo *ERG ir kt.*, C-379/08 et C-380/08, Rink. p. I-2007, 86 punktas bei jame nurodyta teismų praktika).

- 46 Dėl teisminės ankstesniame punkte minėtų sąlygų kontrolės reikia pripažinti, kad srityje, kurioje, kaip ir šiuo atveju, būtina priimti politinius, ekonominius ir socialinius sprendimus ir kurioje privaloma atlikti sudėtingus vertinimus, Bendrijos teisės aktų leidėjui suteikiama didelė diskrecija. Todėl tik akivaizdžiai netinkamas šioje srityje priimtos priemonės pobūdis kompetentingų institucijų siekiamo tikslo atžvilgiu gali turėti įtakos tokios priemonės teisėtumui (minėto Sprendimo *S.P.C.M. ir kt.* 42 punktas bei nurodyta teismų praktika).
- 47 Nagrinėjamu atveju svarbu išnagrinėti, ar didžiausių leistinų mangano kiekių, kaip antai numatyti Direktyvos 98/70 8a straipsnio 2 dalyje, nustatymas yra proporcinga priemonė siekiant šios direktyvos tikslų.
- 48 Pagal Direktyvos 2009/30 35 konstatuojamąją dalį MMT kiekio ribojimo tikslai grindžiami tuo, kad šios medžiagos naudojimas kelia pavojų žmogaus sveikatai, ir tuo, kad gali būti gadinamas transporto priemonės variklis bei išmetamų teršalų kontrolės įrenginiai. Joje numatytas visų degalų žymėjimas, taip įtvirtinant pareigą informuoti vartotojus.
- 49 Sveikatos, aplinkos ir vartotojų apsaugos tikslai, kurių atžvilgiu teisės aktų leidėjas dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves, numatyti EB 95 straipsnio 3 dalyje bei EB 174 straipsnio 1 ir 2 dalyse, pagal kurias Sąjungos aplinkos politika, be kita ko, grindžiama atsargumo principu.
- 50 MMT kiekio degaluose ribojimas, sudarant sąlygas labiau sumažinti šios medžiagos, galinčios sukelti žalą sveikatai, kiekį, nėra akivaizdžiai netinkamas siekiant įgyvendinti Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamus sveikatos ir aplinkos apsaugos

tikslus. Tačiau reikia patikrinti, ar teisės aktų leidėjas neviršija to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

- 51 Žinoma, nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad Komisijos pateiktame direktyvos pasiūlyme nebuvo numatyta nei drausti MMT naudojimą degaluose, nei jį riboti. Tačiau Parlamento aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas siūlė visiškai uždrausti MMT. Kalbant apie Direktyvą 2003/17, reikia konstatuoti, kad Direktyvos 2009/30 priėmimo momentu mokslo žinios neleido parengti testavimo metodikos arba tai padaryti buvo labai sudėtinga.
- 52 Beje, Direktyvos 98/70 8a straipsnio 1 dalyje numatyta, kad turi būti parengta testavimo metodika ir ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. pateiktos išvados Parlamentui ir Tarybai.
- 53 Taigi didžiausias leistinas MMT kiekis degaluose buvo nustatytas laukiant, kol bus parengta minėta testavimo metodika. Todėl nustatyta riba yra laikina ir ji gali būti pakeista atsižvelgiant į pastebimus pokyčių rezultatus.
- 54 Galiausiai ginčijama nuostata yra Direktyvos 2009/30, kuria siekiama nustatyti minimalius reikalavimus degalams sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslais mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, bendros sistemos dalis.

- 55 Todėl atsižvelgiant į žalos sveikatai pavojų ir neigiamas pasekmes transporto priemonių varikliams bei sunkumus, susijusius su testavimo metodikos parengimu, tokia ribojamoji priemonė, kaip antai MMT ribojimas degaluose, neviršija to, kas yra būtina Direktyvos 2009/30 tikslams pasiekti.
- 56 Šiuo atžvilgiu svarbu patikrinti, ar įgyvendindamas savo diskreciją Sąjungos teisės aktų leidėjas bandė užtikrinti tam tikrą pusiausvyrą tarp sveikatos, aplinkos ir vartotojų apsaugos ir ūkio subjektų interesų, vykdydamas jam Sutartimi numatytą pareigą užtikrinti aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsaugą.
- 57 Visų pirma reikia priminti, kad nei Parlamentas, nei Taryba neprivalėjo atsižvelgti į Komisijos atliktą poveikio vertinimą.
- 58 Šiuo atžvilgiu iš mokslo dokumentų ir šalių diskusijų matyti, kad Direktyvos 2009/30 priėmimo momentu MMT poveikio sveikatai mokslo požiūriu nebuvo įvertinusi jokia viešoji institucija ar nepriklausoma įstaiga. Kalbant apie šiame sektoriuje dirbančių asmenų pateiktas studijas, reikia konstatuoti, kad jose daromos išvados gerokai skiriasi nuo tų, kurios padarytos automobilių pramonės ar MMT gamintojų atliktose studijose.
- 59 Iš to išplaukia, kad, nesant patikimų ir pakankamų mokslo duomenų, Sąjungos teisės aktų leidėjui kilo rimtų abejonių dėl MMT nekenksmingumo sveikatai ir aplinkai.

- 60 Kad atsargumo principas būtų taikomas teisingai, reikia identifikuoti, pirma, siūlo-
mo naudoti MMT potencialiai negatyvias pasekmes sveikatai ir, antra, visapusiškai
įvertinti pavojaus sveikatai pagrindimą turimais patikimiausiais mokslo duomenimis
ir naujausių tarptautinių tyrimų rezultatais (žr. 2010 m. sausio 28 d. Sprendimo *Ko-
misija prieš Prancūziją*, C-333/08, Rink. p. I-757, 92 punktą ir jame nurodytą teismų
praktiką).
- 61 Jeigu paaiškėja, kad dėl atliktų tyrimų rezultatų nepakankamumo, neįtikinamumo
arba netikslumo neįmanoma neabejotinai nustatyti nurodomo pavojaus buvimo arba
apimties, tačiau realaus pavojaus visuomenės sveikatai tikimybė išlieka tuo atveju,
jeigu pavojus pasitvirtintų, atsargumo principas pateisina ribojamųjų priemonių ėmi-
mąsi, jeigu jos yra nediskriminacinės ir objektyvios (žr. minėto Sprendimo *Komisija
prieš Prancūziją* 93 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 62 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas pagal atsar-
gumo principą galėjo imtis apsaugos priemonių nelaukdamas, kol šio pavojaus realu-
mas ir rimtumas bus visiškai įrodyti (žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*
91 punktą).
- 63 Tokioje byloje, kaip antai pagrindinė, didžiausias leistinas MMT kiekis degaluose
nėra diskriminacinis, nes jis taikomas visoje Sąjungoje ir visiems MMT gamintojams
ir importuotojams.
- 64 Be to, Sąjungos teisės aktų leidėjas galėjo nesuklysdamas pripažinti, kad tinkamas
būdas suderinti aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsaugą su ekonominiais MMT
gamintojų interesais buvo laipsniškai mažinti MMT kiekį degaluose, numatant
Direktyvos 98/70 8a straipsnio 3 dalyje galimybę peržiūrėti šias ribas remiantis verti-
nimo rezultatais.

- 65 Galiausiai *Afton* ginčija nustatytą didžiausią leistiną kiekį, tvirtindama, kad jis nepagrįstas jokiais mokslo duomenimis, kelia tam tikrų nepatogumų senų transporto priemonių atžvilgiu ir kad Sąjungos teisės aktų leidėjas šių nepatogumų neišnagrinėjo. Ji priduria, kad toks leistinas kiekis prilygsta faktiniam MMT uždraudimui.
- 66 Vis dėlto, kadangi neaišku, kokią žalą gali lemti MMT, neįmanoma tikslesnė informacija, iš kurios būtų galima nustatyti didžiausią leistiną degaluose MMT kiekį, kuriam esant būtų įmanoma tinkamai išvengti šios žalos.
- 67 Be to, 2008 metais Sąjungoje *Afton* pardavimas sudarė 0,5 % bendrų MMT pardavimo pasaulio mastu ir buvo vykdomas keliuose šalyse. Kitos valstybės narės, kaip antai Vokietijos Federalinė Respublika, uždraudė degaluose naudoti MMT.
- 68 Toliau, atsižvelgiant į abejones dėl MMT naudojimo daromos žalos bei MMT naudotojui keliamo žalos pavojaus, didžiausio leistino MMT kiekio degaluose nustatymas, siekiant užtikrinti aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsaugą, neatrodo akivaizdžiai neproporcingas, atsižvelgiant į MMT gamintojų ekonominius interesus.
- 69 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, nėra negaliojanti dėl atsargumo ir proporcingumo principų pažeidimo.

Dėl vienodo požiūrio principo nepaisymo

- 70 *Afton* tvirtina, kad MMT didžiausio leistino kiekio nustatymas nepateisinamas, nes kitų metalo priedų, įskaitant tuos, kuriuose yra mangano, naudojimas neapribotas.
- 71 Jos teigimu, MMT paskirtis yra tokia pati kaip ir kitų metalų priedų, ir jis nekelia didesnio pavojaus sveikatai ir aplinkai. Ji nurodo ciklopentadienilmangano trikarbonilą (CMT), kurio naudojimas ginčijamais teisės aktais neribojamas.
- 72 Į bylą Teisingumo Teisme įstojusios institucijos iš esmės tvirtina, kad kiti priedai, kuriuose yra mangano, Sąjungoje nenaudojami arba į ją neimportuojami.
- 73 Parlamentas patikslina, kad jau ilgą laiką vertinamas ir analizuojamas MMT keliamas žalos pavojus ir kad jis ilgą laiką naudojamas kaip metalų priedas degaluose, o dėl kitų priedų joks tyrimas neatliktas.
- 74 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką vienodo požiūrio arba nediskriminavimo principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pateisinamas (minėto Sprendimo *S.P.C.M. ir kt.* 74 punktą ir nurodyta teismų praktiką).

- 75 Šiuo atžvilgiu pakanka konstatuoti, kad *Afton* neginčijo teiginio, jog kiti metalo priedai, kuriuose yra mangano, tarp jų CMT, Sąjungoje nebuvo naudojami ar į ją importuojami.
- 76 Iš to matyti, kad MMT situacija nėra panaši į kitų metalo priedų, kuriuose yra mangano, situaciją, todėl Sąjungos teisės aktų leidėjas neturėjo nustatyti kitų priedų leistino kiekio.
- 77 Todėl, nenustačius jokie vienodo požiūrio principo pažeidimo, Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, nėra negaliojanti dėl šio principo pažeidimo.

Dėl teisinio saugumo principo nepaisymo

- 78 *Afton* teigia, kad naujo Direktyvos 98/70 8a straipsnio 2 dalis yra nepakankamai tiksli, kiek tai susiję su tariamu ryšiu tarp didžiausio leistino MMT kiekio degaluose ir testavimo metodikos parengimo.
- 79 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką bendrasis teisinio saugumo principas, kuris yra vienas iš pagrindinių Bendrijos teisės principų, be kita ko, reikalauja, jog teisės aktai būtų aiškūs ir tikslūs tam, kad teisės subjektai galėtų nedviprasmiškai žinoti savo teises ir pareigas bei atitinkamai elgtis (žr. 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-110/03, Rink. p. I-2801, 30 punktą; 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo

IATA ir ELFAA, C-344/04, Rink. p. I-403, 68 punktą bei minėto Sprendimo *Intertanko ir kt.* 69 punktą).

- 80 Priešingai nei teigia *Afton*, ryšio tarp didžiausio leistino MMT kiekio degaluose ir testavimo metodikos parengimo vertinimas susijęs ne vien su Direktyvos 98/70 8a straipsnio 2 dalimi.
- 81 Direktyvos 98/70 8a straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje aiškiai numatyta, kad „2 dalyje MMT kiekiui degaluose nustatyta riba peržiūrima atsižvelgiant į vertinimo, atlikto taikant 1 dalyje nurodytą testavimo metodiką, rezultatus“.
- 82 Iš to išplaukia, kad Direktyvos 98/70 8a straipsnio 2 dalies tekstas yra aiškus dėl ryšio tarp didžiausio leistino MMT kiekio degaluose ir testavimo metodikos parengimo.
- 83 Taigi negalima nustatyti jokio teisinio saugumo principo pažeidimo ir todėl Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, nėra negaliojanti dėl šio principo pažeidimo.
- 84 Iš to, kas buvo išdėstyta, matyti, kad išnagrinėjus pirmąjį klausimą nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalies, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiama 8a straipsnio 2 dalis, galiojimą.

Dėl antrojo klausimo

- 85 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalis, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiamos 8a straipsnio 4–6 dalys, yra negaliojanti dėl to, kad numatomas privalomas metalo priedo turinčių degalų žymėjimas.
- 86 *Afton* teigia, kad žymėjimo reikalavimas buvo nustatytas padarius akivaizdžią vertinimo klaidą ir kad jis yra neproporcingas, nes prilygsta faktiniam MTT ir kitų metalo priedų naudojimo uždraudimui.
- 87 Pagal Direktyvos 2009/30 35 konstatuojamąją dalį naudojant tam tikrus metalų priedus, ypač MMT, gali atsirasti žalos žmogaus sveikatai pavojus ir gali būti gadinamas transporto priemonės variklis bei išmetamų teršalų kontrolės įrenginiai. Nurodęs automobilių gamintojų nuogąstavimus, Sąjungos teisės aktų leidėjas paskutiniame šios konstatuojamosios dalies sakinyje siekė užtikrinti, kad vartotojai, to nežinodami, neprisidės prie savo transporto priemonių garantijų panaikinimo.
- 88 Be to, kaip pastebėjo generalinė advokatė savo išvados 123 punkte, žymėjimo reikalavimu siekiama apsaugoti vartotojus, o tai pagal EB 153 straipsnį yra vienas iš Sąjungos tikslų. Šio tikslo turi būti siekiama užtikrinant vartotojų teisę į informaciją.
- 89 Gerai matomo ženklo, kuriame pateikiamas tekstas „Turi metalų priedų“ pritvirtinimas, yra tinkama priemonė šiam tikslui pasiekti.

- 90 Priešingai nei teigia *Afton*, pateikiant glaustą pranešimą ir nedarant nuorodos į gamintojų garantiją, įgyvendinamas minėtas tikslas.
- 91 Iš tikrųjų tam, kad vartotojas galėtų išvengti žalos savo sveikatai ir transporto priemonei pavojaus, jis turi būti informuotas apie tokių priedų naudojimą degaluose.
- 92 Be to, tikslas apsaugoti vartotojus negali būti pasiekiamas vien nustatant Direktyvos 8a straipsnio 2 dalyje didžiausius leistinus kiekius, kuriais siekiama užtikrinti Sutartimi reikalaujamą aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsaugą ir kurie taikomi ne tik MTT.
- 93 Be kita ko, *Afton* tvirtina, kad reikalavimas žymėti praktikoje prilygsta draudimui degaluose naudoti metalų priedus.
- 94 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad bet kuriuo atveju, pirma, reikalaujama žymėti, tik kai parduodami metalo priedų turintys degalai, o ne MMT kaip priedas, ir, antra, kad tai negali pernelyg apsunkinti degalų gamintojų ir platintojų, nes tokių priedų turinčių degalų yra nedaug, t. y. mažiau nei 0,1 % Sąjungoje parduodamų degalų.
- 95 Iš to išplaukia, kad nepadarydamas akivaizdžios vertinimo klaidos Sąjungos teisės aktų leidėjas galėjo nustatyti Direktyvos 98/70 8a straipsnio 4–6 dalyse numatytą reikalavimą žymėti, kuris nėra akivaizdžiai netinkamas siekiant Direktyvoje 2009/30 numatyto vartotojų apsaugos tikslo.

- 96 Iš pateiktų samprotavimų matyti, kad išnagrinėjus antrąjį klausimą nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalies, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiamos 8a straipsnio 4–6 dalys, galiojimą.
- 97 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad išnagrinėjus klausimus nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti Direktyvos 2009/30 1 straipsnio 8 dalies, kuria į Direktyvą 98/70 įterpiamos 8a straipsnio 2, 4–6 dalys, galiojimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 98 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Išnagrinėjus klausimus nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/30/EB, iš dalies keičiančios Direktyvos 98/70/EB nuostatas dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ir mažinimo mechanizmą, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvos 1999/32/EB nuostatas dėl vidaus vandens kelių laivų kuro

kokybės rodiklių ir panaikinamos Direktyvą 93/12/EEB, 1 straipsnio 8 dalies, kuria į 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 93/12/EEB, įterpiamos naujo 8a straipsnio 2 ir 4–6 dalys, galiojimą.

Parašai.